

Hoefverzorging: zo oud als de paardenhouderij

Al duizenden jaren gebruikt de mens paarden voor het werk en het plezier, waarschijnlijk al sinds 4000 voor Christus, dat is al zesduizend jaar. Bij de Oude Grieken in de vierde eeuw voor Christus beschrijft **Xenophon** in zijn klassiek werk over de paardenhouderij: "... natuurlijk gezonde hoeven verslechteren in de meeste stallen..." en adviseerde maatregelen om de paardenvoet te versterken: "Om het beste type van paardenafspanning te krijgen, en met het oog op de versterking van de paardenvoeten, zou ik willen voorstellen om vier of vijf wagenladingen losse kiezelstenen, elk zo groot als kan worden gegrepen met de hand, en ongeveer een pond in gewicht neer te kieperen; het geheel te worden omheind met een plint van ijzer om verspreiding te voorkomen. Gewoon het staan op deze stenen zal precies hetzelfde effect geven als het stappen van een paard over een stenige weg gedurende een deel van de dag; terwijl hij geborsteld wordt of zenuwachtig wordt van vliegen zal hij gedwongen worden om zijn hoeven te gebruiken net zoveel alsof hij zou wandelen. Echter gaat het niet alleen om de hoefwand, maar een oppervlak zo bezaaid met stenen heeft de neiging om de straal van de voet ook uit te harden".

Meer recent, adviseert **Pete Ramey**, die wilde en gedomesticeerde paardenhoeven bestudeert, de moderne variant van de natuurlijke hoefverzorging in "Care and Rehabilitation of the Equine Foot" (2011). Hij raadt aan om een spoor met verschillende ondergronden te maken om de paarden op te houden. Waaronder een deel ronde kift en een deel grotere stenen.

FOTO VOORBLAD: Duits echtpaar vijlt de hoeven van hun boerenpaard. Ijzerbeslag is moeilijker voor vrouwen omwille van de grote kracht vereist voor metaalbewerking. Hoefverzorging is wel geschikt voor vrouwen.

Ontwikkeling van hoefbescherming

Bij de Romeinen werden verharde wegen aangelegd en voor de paarden werd een vorm van beslag gebruikt dat men vastmaakte met riempjes: een ijzeren hoefschoen. Genagelde hoefijzers zijn ontwikkeld bij de adel in de middeleeuwen toen paarden op stal (=slechte hoeven) in burchten gehouden werden. De gewone boer besloeg zijn werkpaard niet. Het ijzeren beslag heeft pas algemene intrede gedaan tijdens de industriële revolutie in de achttiende en negentiende eeuw. Toen kreeg het paard nog meer de rol van gebruiksvoorwerp en werd het op zeer kleine oppervlaktes (kooien of stallen) in zijn eigen mest gehouden. De veel verschillende meners hadden geen tijd of geduld om de paardenvoeten te verzorgen. In die tijd was het ook de gewoonte om wielen met ijzer te beslaan om het hout niet te laten verslijten. Van 1850 tot halverwege de vorige eeuw zijn wij overgeschakeld op rubberen banden (zie foto) om over de weg te rijden. Omdat het paard min of meer gelijktijdig vervangen werd door motoren is de hoefbescherming een eeuw achtergebleven.

1934 Middelburg: proef naar de trekkracht van vuilniswagens met ijzeren wielbeslag en luchtbanden. Paarden trekken luchtbanden beter.

Gelukkig komt er nu verandering in de vorm van zachte hoefschoenen. Meer en meer ondervinden mensen de nadelen van ijzers. Zij zien hun paard niet meer als gebruiksvoorwerp, om snel te vervangen bij een mankement, maar als gezelschap en zelfs als partner. De liefde voor het paard doet verlangen om het paard weer in natuurlijkere omstandigheden te huisvesten en zijn voeten weer de natuurlijke functie te doen krijgen.

ir. Emma Arblaster

hoefbekapping
hoefschoenen
hoefzorg.be

hoefbekapping - hoefschoenen
hoefrevalidatie van paarden en ezels

ir. Emma Arblaster
Roggeveldenstraat 118
2223 Schriek

+32 473 882 754

www.hoefzorg.be

hoefzorg@telenet.be

BTW: BE 0846.682.019

IBAN BE72 9730 6476 5116 BIC ARSPBE22XXX

Hoefverzorging – een oude ambacht

Open Monumentendag Putte
8 september 2013